

Toespraak Chaled Babak tijdens de herdenking in de Dominicuskerk op 26 oktober 2006

Ik dank u dat ik in de gelegenheid ben om hier te spreken namens alle overledenen en overlevenden.

Beste mensen,

Het spijt me dat ik zenuwachtig ben, maar ik ga proberen rustig te blijven.
Ik ben bang, maar vandaag wil ik niet bang zijn.

De Schipholbrand die voor anderen alweer verleden tijd is, is voor mij mijn dagelijks leven, iets waarmee ik dag en nacht leef.

Ik ben omringd door dood. Door dood en verdriet.
Ik ben op zoek naar een manier om van duister naar licht te komen en dat is moeilijk, maar niet onmogelijk.

Ik wil u iets citeren:

No contracting state shall expell or return a refugee in any manner whatsoever to the fronteers or territories where his life or freedom would be threatened on account of his race, religion, nationality, membership of a particular social group of political opinions.
UNHCR, art 3.12 etc.

Ik ben hier gekomen als asielzoeker.

Ik ben gevlucht van de dood en heb hier in Nederland asiel aangevraagd omdat ik hoorde dat hier de mensenrechten waarde hebben en omdat ik hier het gezicht van de vrijheid zou kunnen zien. Maar al die jaren zat ik als een vogel in een kooi, zonder vrijheid en zonder respect. En toen heb hier opnieuw de dood ontmoet.

Iedereen hier kan zien hoe de mensen in Afghanistan lijden, maar voor ons is het lijden in Nederland niet anders geweest. Ik heb hier de zwartste periode in mijn leven meegemaakt en ben hier mentaal kapot gegaan. Het doet pijn. Het doet echt pijn.

Ik had geen andere keuze, dan te vluchten, ik heb gesmeekt om hier toegelaten te worden, maar ben na 6 jaar van onzekerheid opgepakt en opgesloten in de gevangenis, samen met criminelen en zeer gestoorde mensen.

Ik weet niet meer of ik een mens ben of een dier, ik ben helemaal verdwaald, ik heb mezelf verloren, ik voel me heel oud in mijn ziel.

Toen ik op Schiphol werd vastgezet, was ik heel depressief. Ik kon niets meer, mijn lot was helemaal in handen van de bewaarders.

Ik heb veel pijn en veel spijt dat ik niets kon doen om anderen te helpen. Ik voel mij schuldig dat ik hier sta. Toen de brand uitbrak vertelden ze ons eerst dat er niets aan de hand was. Maar er was wel wat aan de hand. We hoorden steeds meer mensen om hulp schreeuwen, maar we waren opgesloten, we konden zelf helemaal niets doen en konden anderen ook niets bieden.

Ik heb één ontmoeting gehad op Schiphol die ik nooit meer zal vergeten.

In een cel aan de andere kant van de gang, zat Taras. Hij noemde mij Achmad en gaf mij hoop. Hij nodigde mij uit om naar hem toe te komen, hij spoorde mij aan om opnieuw te gaan zoeken naar vrijheid. Waar ook.

Mijn cel is na ongeveer een kwartier opengemaakt. We wilden de anderen waarschuwen, maar we kregen niet de kans. Charak hoorde het schreeuwen en probeerde de deur naar de K-afdeling open te maken, maar dat lukte niet. We mochten niets doen en werden gedwongen naar de recreatiezaal te gaan. Daar werden we geboeid. Het werd steeds donkerder en we waren in paniek. Uiteindelijk werden we - mannen en vrouwen door elkaar - bloot of in ons hemd naar een veldje gebracht,

omringd door hoge hekken en marechaussees. Ik zat in die kooi en keek wie ik miste. Ik heb Taras niet gevonden.

Daarna kwam er een nieuwe gevangenschap - met een getraliede bus naar de gevangenis in Rotterdam. Anderen gingen naar Zeist. Geen informatie, geen hulp. Pas een week later, bij de herdenking op Schiphol, waar wij niet bij aanwezig mochten zijn, zag ik de foto van Taras op de TV en zijn vriendin. Toen wist ik dat hij dood was.

Waarom hij dood is, is een groot vraagteken voor mij. Anderen hebben hem nog buiten zijn cel gezien. Hij riep om hulp in het Russisch, ik heb hem gehoord. Hij riep "Achmad er is vuur, help mij". Ik voel mij verantwoordelijk voor zijn dood, ik ben gered.

Er zijn momenten waarop ik denk dat Nederland de problemen met asielzoekers oplost door ze in brand te steken.

Er zijn momenten dat ik liever ter dood veroordeeld was en alle verdriet en ellende kon vergeten.

Er zijn momenten waarop ik denk: Nederland is nu mijn land, maar ook mijn graf.

Mijn psychische problemen wegen heel zwaar. Mijn optimisme wordt omringd door pessimistische gedachten. Het heeft meer dan 8 maanden geduurd voor ik hulp kreeg - en die heb ik zelf moeten vinden.

Toch ben ik blij dat ik leef want het leven is mooi en het is ons gegeven.